



# KONTAKT

## Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Foto: SPT

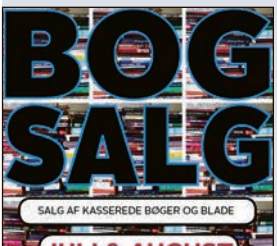
### UGENS OVERSKRIFTER



#### I dag siger vi også AHØJ

Den første Kultur-havnefest i Flensborg starter i dag. Kom og oplev den kulturelle blanding i vores region, når den er bedst - med mange aktiviteter for børn, unge og voksne.

Læs mere på KONTAKT side 2



#### Få danske bøger til spotpris

I næste uge starter Flensborg Bibliotek sit årlige udsalg af bøger og blade. Og det er ikke kun værker, som har samlet støv, der kasseres. Det kan også findes veritable bestsellere iblandt.

Læs mere på KONTAKT side 3

### FUEN



SSF-formand Jon Hardon Hansen gjorde rede for, hvorfor det danske mindretal har trukket sig fra projektet Mindretallenes Hus i Sydslesvig.

## FUEN fortsætter med Mindretallenes Hus

I lørdags afholdt den europæiske mindretalsunion FUEN sin årlige generalforsamling i det vestfrisiske Leuwarden/Ljouwert (Nederlandene).

SSF har på forsamlingen berettet for de delegerede, at det danske mindretal ikke længere står til rådighed for projektet 'Mindretallenes Hus'. "Det er ikke lykkedes at samle det danske mindretals organisationer bag et konkret projekt. Derfor har vi i maj måned draget konsekvensen og trukket os fuldkommen ud af projektet Mindretallenes Hus", sagde SSF-formand Jon Hardon Hansen i sin begrundelse for de ca. 200 delegerede og gæster.

Han gav samtidig udtryk for et håb om, at det alligevel vil lykkes de andre partnere at omsætte projektet i det dansk-tyske grænseland. "Den kulturelle mangfoldighed er profilskabende for Slesvig-Holsten, og mindretalspolitikken spiller en ikke ubetydelig rolle i tysk udenrigspolitik. Derfor holder forbundsregeringen, landsregeringen og Flensborg kommune også fortsat fast i idéen med stor entusiasme," fortalte SSF-formanden. De stiller også fortsat de afsatte penge - hidtil i alt 1,34 millioner euro - til rådighed til formålet. "Nu er det vigtigt, at FUEN

overtager førertrøjen og bringer projektet videre sammen med de andre partnere og involverede," sagde Jon Hardon Hansen - og det er netop, hvad der sker nu.

"Mindretallenes Hus er en god idé, og vi stræber fortsat efter at realisere projektet i Flensborg," sagde FUENs præsident Loránt Vincze i sit svar på ordene fra Jon Hardon Hansen og en engageret tale fra den sydslesvigiske FUEN-vicepræsident Dieter Paul Küssner om emnet. "Det er nu FUENs opgave at udvikle et nyt projekt, at identificere bygninger i Flensborg og økonomiske midler. Støtten fra Slesvig-Holsten og forbundsrepublikken er der, så vi ønsker at skabe dette projekt i Flensborg. Det er et højdepunkt for vores aktivitet dér."

Vincze gjorde dog samtidig tydeligt, at hvis det ikke lykkes at finde det rette sted til centret i Flensborgområdet, så vil det også komme på tale at realisere projektet andetsteds i Europa. "Hvis vi ikke finder en god løsning i Flensborg eller i grænselandet, så vil vi drøfte andre løsninger, andre regioner og andre forslag. Man lad os tage det skridt for skridt," appellerede FUEN-præsidenten.

leb



Danevirke-anlægget, hvis tidligste dele allerede eksisterede omkring år 500, bestod til sidst alene af 30 km volde. 80 procent er stadig bevaret den dag i dag.

## Nu er vi rigtigt spændte - bliver Danevirke verdenskulturarv?

**I disse dage mødes UNESCOs verdensarvskommission for at bestemme, hvilke steder der som de næste får den vigtige status. På bordet ligger også et forslag fra Tyskland om at gøre Hedeby og Danevirke til en fælles verdenskulturarv. SSF, som driver Danevirke Museum, venter spændt på afgørelsen.**

Sydslesvigsk Forening (SSF), og dermed hele det danske mindretal i Sydslesvig, er medansøger, når UNESCOs eksperter i denne weekend sætter sig omkring bordet i den arabiske lilleputstat Bahrain for at se på egnede kandidater til listen over unikke og bevaringsværdige steder Verden over.

UNESCO er de Forenede Nationers (FN) kulturorganisation, og dens repræsentanter afgør, hvilke steder der er så unikke og usædvanlige, at de har en særlig værdi for menneskeheden og fortjener at komme i selskab med bl.a. de egyptiske pyramider, den kinesiske mur, Mont Saint Michel i Frankrig og 829 andre mere eller mindre kendte kulturarvsteder. At Hedeby og Danevirke tilsammen er så enestående, har

eksperterne i det internationale råd for mindesmærker (ICOMOS) allerede konstateret, så selv om intet er sikkert endnu, må Hedeby (Haithabu) og Danevirke siges at have gode kort på hånden.

#### Dansk-tysk samarbejde

Ansøgningen fra Slesvig-Holsten, der er blevet overtaget af den tyske forbundsregering, er blevet til i et samarbejde mellem delstatens arkæologiske myndigheder i Slesvig og bl.a. SSF. Baggrunden er, at SSF med Danevirke Museum allerede tager medansvar for bevaring og vidensformidling omkring Nordeuropas største arkæologiske mindesmærke, som Danevirke vitterligt er.

#### Mindretallet plejer stort dansk nationalsymbol

Derfor ventes der i SSF med særdeles stor spænding på UNESCOs afgørelse. "Vi har arbejdet på det i mere end to årtier. Så det bliver utroligt spændende at se, om vi klarer sidste etape i dette løb. Ansøgningen har allerede skabt en hel del opmærksomhed omkring Danevirke. Men en verdensarvstatus ville være en enorm gevinst for

vores hjemstavn og mindretallet. Der jo også en vis symbolik i, at det danske mindretal - der med Danevirke Museum jo allerede er med til at pleje og bevare et af danmarkshistoriens helt store nationale symboler - nu kunne bidrage til for alvor at sætte spot på det" siger SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen, der har fulgt processen i alle årene. Han lægger dog vægt på konstateringen, at Danevirke i dag ikke længere står for national afgrænsning, men er et fælles dansk-tysk projekt.

Hvis UNESCOs tidsplan for mødet i Bahrain holder, vil beslutningen falde på lørdag. leb

#### Verdensarv

I Slesvig-Holsten har Lübecks bykerne fra middelalderen været verdenskulturarv siden 1987. Danmark er repræsenteret på listen med Kronborg Slot, Roskilde Domkirke, Jelling Monumenterne, Christiansfeld samt Parforcejagtlandskabet i Nordsjælland.

Desuden er Stevns klint og vadehavet, der strækker sig over den syddanske, tyske og nederlandske nordsøskyst, optaget som verdensnaturarv.

#### Danevirke (også: Dannevirke)

Danevirke er et fæstningsanlæg, der består af volde, mure og vådområder tværs over Sydslesvig. De tidligste dele af dette anlæg blev bygget for ca. 1500 år siden for at holde frankiske, saksiske og slaviske grupper fra at trænge op i Jylland. Vikingerne byggede videre på Danevirke og forbandt det med volden omkring Hedeby. Dette bosted ved fjorden Slien var et af Nordeuropas vigtigste handelspladser i vikingetiden. I dag er ca. 80 procent af Danevirke bevaret.



Danevirke er blevet bygget om og udvidet i løbet af århundrederne. Valdemarsmuren af teglsten, der hører til den yngre del, blev bygget omkring 1170.

## KOMMENTAR



### 'Flensburg AHØJ' er også vores havnefest - så bak op om dette fine initiativ

Det vil være alt andet end en ordinær havnefest, når 'Flensburg AHØJ' løber af stablen for første gang i dag. Udover rundstykker med fisk og flotte skibe vil der være mange (usædvanligt mange) andre, ikke-kommercielle tilbud for alle generationer rundt omkring Flensburg havn. Arrangørerne vover intet mindre end at skabe en folkefest med kulturen i alle dens facetter i centrum.

Dette fortjener al opbakning, og mindretallet er da også talstærkt repræsenteret ved AHØJ. Både SSF som den danske kulturorga-

nisation, Skoleforeningen, Biblioteket, SdU og Aktivitetshuset bidrager til programmet, og vi vil være tilstede alle fire dage med et eget telt. Det kan findes på havnens vestside, ved kajen på højde med Søfartsmuseet.

At vi er med midt inde i festen og ikke ved randen er ligesom festens navn med det danske "ø" udtryk for, at Flensburgs danske kultur og historie spiller en vægtig rolle ved denne fest. Det viser, at flertal og mindretal værdsætter hinanden og ser eksistensen af et stærkt sprogligt og kulturelt mindretal som en

berigelse. Men det er også endnu et tegn på, at Flensburg har fået øjnene op for, at Sydslesvigs største by har noget at vinde ved at pleje sin dansk-tyske profil.

Man må håbe, at rigtig mange gæster fra Danmark og andre dele af Tyskland tager del i den kulturelle havnefest og får lejlighed til at opdage den danske kultur syd for grænsen.

Men først og fremmest fester vi nu også med hinanden - os der bor sammen til dagligt. Så bak op om Flensburg AHØJ og deltag i vores fest i denne weekend.

## Hovedstyrelsen

Foto: Tim Riediger



Det sidste SSF-hovedstyrelsesmøde fandt sted den 15. maj i Læk.

## SSFs hovedstyrelse indkaldt

SSF har indkaldt hovedstyrelsen til det ordinære møde, der finder sted tirsdag den 3. juli 2018 kl. 19.00 på Kunst- og cricketcenter Mikkelsberg, Horstedter Chaussee 1, 25856 Hattstedt. Da det er sidste møde før sommerferien, er hovedstyrelsen inviteret til grillmad og hygge på Mikkelsbergs terrasse forud for mødet.

Dagsorden:

- Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7
- Mødet åbnes – beslutningsdygtig-

hed jvf. § 6

- Valg af dirigent
- Protokol fra den 15. maj 2018
- Fastlæggelse af den endelige dagsorden
- Formandens beretning
- Nyt fra SSF's udvalg
- Teater- og koncertudvalgets beretning v/ Tine Bruun Jørgensen
- Drøftelse og godkendelse af beretningen
- Billedsamlingsudvalgets beretning v/ Erik Fredens
- Eventuelt
- Lukket møde

## KONTAKT

Udgiver: Flensburg Avis. Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Lars Erik Bethge

Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76, 24939 Flensburg  
Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122 - Internet: www.syfo.de - e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

## Sommer-åbningstid

I sommerferieperioden fra 9. juli til 17. august er der ændret åbningstid i receptionen på Flensborghus:  
Mandage - fredage er der åbent fra kl. 8 til 12.

## UGEN DER KOMMER

### 28. juni

Det danske mindretal deltager i "Flensburg Ahøj", 28.6.-1.7.  
Møde i Det sydslesvigske Samråd, Flensborghus, Norderstr. 76, kl. 18.30

### 29. juni

SSF-distrikt Nybjerg: Udflugt til "Weltbrauerei Taarstedt" i Torsted kl. 16

### 30. juni

Helligåndskirkens menighed: Middags-koncert med organist Stephan Krueger i Helligåndskirken, Große Str. 43, Flensburg, kl. 12  
SSF: Koncert med Mik Andersen i forbindelse med Flensburg Ahøj, Havnespidsen, kl. 20  
SdU: Petanque Kvalifikationsstævne til LM 2018 for 6-mands hold på petanquebanerne i Tarup, kl. 10  
De danske foreninger og institutioner i Læk: Loppemarked "Alt for barnet", Læk Danske Skole, kl. 10-16  
SSF-distrikt Mårkær: Sommerfest for børn, Mårkær Børnehaven, kl. 15, med grillmad kl. 17

### 1. juli

SSF-distrikt Kiel-Pries: Kupp-turnering i Christianshus

### 2. juli

Harreslev Ældreklub: Sidste klubeftermiddag inden sommerpausen, Harreslev Danske Skole, kl. 14.30  
SSF-distrikt Frederiksstad: Bogbus og Ejdercafé ved Ejderviking på Hans Helgesen-Skolen, kl. 14.30  
SSF-distrikt Moldened: Spilleaften i forsamlingshuset, kl. 19

### 3. juli

Dansk Husflidskreds Sydslesvig: Klubaften, Oksevejens Skole, Alter Husumer Wrg 207, Flensburg-Sporskifte, kl. 18.30  
SSF-distrikt Tarp/Jerrishøj: Klubaften for børn "Hygge omkring bålet", SFO-huset, kl. 17.30-19  
SSF-distrikt Bøglund: Hobbyaften i forsamlingshuset, kl. 19-22

### 4. juli

Oksebøl Kvindeforening: Mødeaften i forsamlingshuset, kl. 19  
SSF-distrikt Ravnkær: Strikkecafé i forsamlingshuset, kl. 15.30

### 5. juli

SSF-distrikt Hatsted og Spejderne: Fælles familie- og afslutningsgrill i forsamlingshuset, kl. 17  
SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset, kl. 15

Sommerferien nærmer sig...

**KONTAKT holder ferie**

Sidste udgave før ferien udkommer 12. juli, næstfølgende udgave den 16. august.

Stof, der skal offentliggøres inden den 16. august, skal være os i hænde fredag den 6. juli.

## SSF-danskkurser for fortsættere

Har du lyst til at blive bedre til at bruge og forstå det danske sprog? Så er et af disse kurser lige noget for dig.

Undervisningen er fleksibel og tilpasses den enkelte kursists forudsætninger og kompetencer i så høj grad som muligt.

Underviseren er Else Tornbo, pensioneret lærer med gang i den. Nogen kender Else som workshopleder på Familiesprogkurserne.

Deltagerne er meget glade for dette kursus, derfor arrangerer SSF

Flensburg Amt det igen i efteråret 2018.

### Lørdagskursus

Det ene kursus indeholder 6 gange á 7 lektioner - i alt 42 lektioner - der finder sted på følgende lørdage: 25.08. - 15.09. - 22.09. - 27.10. - 10.11. - 17.11.

### Søndagskursus

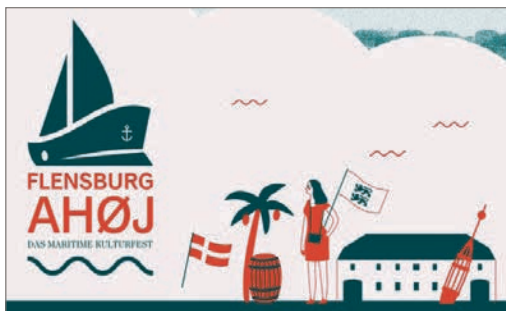
Det andet kursus indeholder seks søndage á 7 lektioner - i alt 42 lektioner - der finder sted på følgende søndage: 26.08. - 16.09. - 23.09. - 27.10. - 11.11. - 18.11.

Begge kurser finder sted de nævnte dage fra kl. 9.00 til 15.00 på Aktivitetshuset i Flensburg, Norderstr. 49. Der er gratis parkering i gården ved Flensborghus.

Prisen er på 105 euro for alle seks lørdage eller søndage, der vil være udgifter til kopier. Kolde drikkevarer kan købes, kaffe/te kan laves.

Tilmelding så snart som muligt, senest den 9. juli til Sekretariatet for Flensburg Amt, flamt@syfo.de.

Husk at angive, hvilken ugedag du ønsker at deltage. MH



Det danske mindretal i Sydslesvig sætter alle sejl til i anledning af den nye kulturhavnefest "Flensburg AHØJ". Mød os i vores maritime telt på kajen på højde med Søfartsmuseet.

### Aktiviteter:

**En flydende badmintonbane:** Vi bringer en indendørs sport ud i det gode sommervejr, når vi placerer en oppustelig badmintonbane i fjorden.

**Kreative aktiviteter med Aktivitetshuset:** Fishprint med skabeloner på muleposer. Arbejd med to forskellige skabeloner og flere forskellige stoffarver. Maritime nøgleringe, et "must-have" for alle havnerotter! Her arbejdes med filt i forskellige farver. Vælg mellem tre forskellige foliemotiver. For børn og voksne.

**M/S BIBIANA:** Skibet er lastet med børnebogsillustrationer fra hele ver-

## Det danske mindretal siger også AHØJ

den, i lastrummet kan du gå på opdagelse i udstillingen og Verdensbiblioteket. Så hop ombord og slip fantasien løs på det mageløse

skib: Workshop Fold et skib, Tegn en hval, mal på sejl med Tove Krebs Lange og lav din egen CD-fisk. Fredag og søndag er der billedbogs-teater. Om fredagen kommer Centralbibliotekets historikere Mogens Rostgaard Nissen og Marco Petersen med korte foredrag.

**Besøg bibliotekets bogbus lørdag og søndag:** Leg med sæbebobler, vandlege, armbånd og bøger.

### Musik:

**Mike Andersen:** Lørdag 30. juni, kl. 20. Hafenspitze. Den danske sanger og guitarist Mike Andersen hører til Danmarks mest berømte blues- og soul-kunstnere. Mike Andersen og hans band præsenterer publikummet for deres egen, moderne blanding af blues og soul.

**Marstal Småborgerlige Sangfor-**

**ening:** Lørdag 30. juni, kl. 12-13 foran eller på M/S Bibiana. Marstal Småborgerlige Sangforening består af omkring 30 mand. Foreningen har sit udspiring i Marstals havnemiljø, hvor hjemmeværende medlemmer ugentligt mødes til harmonika- og guitar-toner. Marstal Småborgerlige Sangforening er ikke et kor af landrotter klædt i matrosdragter.

**Frederiksstad Orkesteret:** Lørdag 30. juni, kl. 14-15 foran M/S Bibiana. Frederiksstad Orkesteret tæller ca. 40 musikere med tilknytning til Hans Helgesen-Skolen, Husum Danske Skole og Uffe-Skolen. Instrumenterne er træblæsere, messingblæsere, rytmegruppe, marimba og cello, og musikken hentes primært fra det rytmiske repertoire, lige fra Santana, Zappa og Queen til Bruno Mars og Christina Perri.

**Musikeren Thomas Dohn** fra Danmark spiller sømandsviser både fredag, lørdag og søndag.

**Dansk-tysk korprojekt:** Lørdag 30. juni kl. 16-17. Store scene.

## Biblioteket

### Sommerbogsalg i Flensborg

Biblioteket er ved at være klar til sommerens bogsalg. Fra 1. juli bugner reolerne igen med masser af bøger og blade, som er udsortet i årets løb.

Vi kasserer primært på grund af slitage, forældelse eller reduktion af eksemplarantal. Blandt de sidstnævnte kan du være heldig at finde forholdsvis nye titler og især romaner og krimier, da de ofte bliver indkøbt i flere eksemplarer for at imødekomme en stor efterspørgsel.

Afsted og gør et godt køb – til strandtasken, til sommerhuset eller til børn og bogsamling derhjemme.

Bogsalgene foregår i Informationen i stueetagen i Flensborg Bibliotek og starter mandag d. 2. juli, kl. 9.00 og varer til fredag d. 31. august 2018.

Priserne er de samme favorable som tidligere: En bog: 1 euro, En fyldt bibliotekstaske eller pose: 5 euro. Blade: 1 stk: 50 cent, 4 stk: 1 euro, 8 stk: 1,50 euro.



## Aktivitetshuset

### Sommertid i Aktivitetshuset

I tiden fra den 25. juni til og med den 17. august holder Aktivitetshuset sommeråbent. Det vil sige, at huset er åbent mandag – torsdag kl. 10-16 og om fredagen fra kl. 10-14. I sommeråbningstiden er der ingen faste vejledninger og ingen service til møderne (medmindre andet er aftalt).

#### Sommerfest i Aktivitetshuset

Traditionen tro holder Aktivitetshuset sommerfest i husets baggård. Vi har pølser og salat og andre gode sager klar til husets brugere, venner og gæster. Der vil også være musikalsk underholdning. Det sker fredag, den 6. juli 2018 fra kl. 16. For at vi kan planlægge indkøb til festen, beder vi om tilmelding senest den 4. juli kl. 15. Ring og tilmeld dig på tlf. 0461-150140 eller send en mail til akti@sdu.de. Vi glæder os til at se dig! Alle er hjerteligt velkomne.



## Kirken

### Fælles "Gudstjeneste AHØJ"

Når der er havnefest i Flensborg, er der også traditionelt en fælleskirkelig gudstjeneste om søndagen. Den finder sted søndag den 1. juli kl. 10.00 på havnespidsen. Arbejdsfællesskabet af kristne kirker i Flensborg (ACK FL), der har 26 medlemskirker, står igen for denne gudstjeneste.

Prædiken ved "Gudstjeneste Ahøj" holdes af frimenighedspræst Manfred Vetter, Sporskifte og vil tage udgangspunkt i fortællingen fra Lukas-evangeliet kap. 5, hvor forskellige skibe og mennesker møder Jesus. Gudstjenesten ledes af den lutherske bypræst Johannes Ahrens, og andre aktører fra arbejdsfællesskabet står for bønner og læsninger. Kantor for populærmusik, Jens Robbers, står for musik og sang ved gudstjenesten.

Arbejdsfællesskabet vil ligeledes være på havnen med "Nat-kirkens" skurvogn fra torsdag til søndag aften, bl.a. lørdag og søndag aften kl. 18.30 med en god-nat-historie. PKM



## Gudstjenester

Søndag den 1. juli, 5. søndag efter trinitatis

Matt. 16, 13-26

Dedsbøl Apostelkirk., 14, Jørgensen	Rendsborg, 10.00, Brask
Egernfærde, 14.30, Mønsted	Satrup, 15.00, Mogensen
Flensborg	Skovlund forsamlingshus, 9.30, Treschow-Kühl
- Ansgar Kirke, 10, Havnespidsen	SL Ansgar, 10.00, Nicolaisen
- Helligåndskirken, 10, Ørsted, konfirmandindskrivning	Tarp, 10.45, Treschow-Kühl
- Sct. Hans, se Sct. Jørgen	Tønning, 11.00, Jørgensen
- Sct. Jørgen, 10.00, Egeris	Vesterland, 10.30, Hansen
Frederiksstad, 19.00, Vogel	
Harreslev, 11.30, Böll	
Holtenå, 10.30, Mønsted	
Husum, 15.00, Vogel, konfirmandindskrivning	
Lyksborg, 10.00, Møller	

#### Onsdag, den 4. juli

Rendsborg, 18, Brask, onsdagsstilh.

#### Torsdag, den 5. juli

FL-Ansgar, 17.00, Kirkegaard

## SSF Nordfrisland



### Eftertænkksomhed og tradition ved Sankt-Hans-bålene i vest

#### Fredriksstad: Mindretallet skal genopdages nedefra

Det kniber med forståelsen af mindretallets identitet blandt nogle lærere og skoleledere, mener Henry Bohm, der lørdag holdt bål-tale ved Sankt Hans-festen i Frederiksstad.

"Prøv at spørge en af dem, hvad den lokale SSF-formand hedder, eller hvornår der næste gang er dansk gudstjeneste i nærheden," sagde han. For det hører, mener han, med til mindretallets kulturelle identitet at kende til den danske del af lokal- og hjemstavns-historien. "Viden om det kan skabe den mindretalsbevidsthed, der kan bære mindretallet videre," sagde Henry Bohm.

Sankt Hans-festen samlede pænt med folk, og ud over Henry Bohms tale bød den på snobrødsbagning, rock med Stuerockerne fra Slesvig, grillmad og et kæmpestort bål, som Hans Helgesen-Skolens pedel, Hauke Hansen havde bygget. PH

#### Hatsted: Væk med de onde tanker

SSFs amsformand i Husum Amt, Jörn Fischer brugte i sin bål-tale ved Sankt Hans-festen i Hatsted bålet og heksen som symbol på, at man bør lade de dårlige tanker fare. Jörn Fischer havde oprindeligt forberedt en lidt længere tale end den, han holdt, men da han så, at festpladsen var spækket med børn, kortede han den noget af, så de ikke skulle kede sig alt for længe.

De mange børn fik af gøgleren Anton Niemann, lov til at forsøge sig som jonglører, akrobater og fakirer. Der blev naturligvis også brændt bål, bagt snobrød og fortæret grillede

pølser, og ind i mellem det hele underholdt Carsten Kjær og Søren Christensen på banjo og harmonika.

Det var de to SSF-distrikter i Hatsted og Husum, der sammen med de lokale spejdere havde arrangeret festen, der samlede omkring 90 deltagere. PH

#### Bredsted: Derfor gør vi sådan

Bianca Brodersen, der er lærer på Bredsted Danske Skole og kasserer i SSF-Bredsted, fortalte i sin bål-tale i Bredsted i lørdags om Sankt Hans-festens oprindelse. Dens udvikling blev fortalt levende og medrivende og ikke uden glimt i øjet.

"Da de kristne missionærer kom, ville de af med de hedenske fester, men de var snu nok til i stedet at integrere dem. Derfor blev den hedenske solhvervsfest lagt sammen med fejringen af Johannes Døberens," kunne hun fortælle. Også heksen på bålet - som er en forholdsvis ny tradition med blot cirka hundrede år på bagen - og Drachmanns midsommervise fik ord med på vejen. Efter talen sang man, mens bålet med de to hekse futede af. PH

#### Kejtum: Der skal forandring til

Trods blæst, køligt vejr og lidt vådt fra oven kunne SSF distriktet på Sild ikke klage over antallet af besøgende til lørdagens Skt. Hans-aften i



## SSF Gottorp



Keitum. De større børn organiserede selv deres rundboldkamp på sportspladsen, og de mindste tumlede rundt

i hallen. De voksne opgav dog at spille petanque. Forældrene krøb i stedet i ly under markisen med barnevogn og skiftetøj til ungerne. Pensionisterne syntes, det var lidt for koldt udenfor, og derfor satte de sig i hallens foyer til en omgang hyggesnak. Alle kunne varme sig med en pølse, en kotelet og en portion stegte grønsager. Børnene samlede omkring to lejrball og bagte snobrød.

På grund af vejret og under hensyntagen til fodboldfansene blev bålet tændt lidt før end planlagt. Carsten Hagemann fra skolen i Vesterland holdt bål-talen. Han tog udgangspunkt i den store om- og tilbygning af skolen, som er nært forestående, og benyttede lejligheden til at causere over, hvordan vi forholder os til forandringer i tilværelsen: "Skal vi så frygte forandring? Frygte den så meget, at vi må tænde

bål, for at holde det onde væk? Nej! Der skal forandringer til her i livet, for ellers er der ingen udvikling. Vi har brug for tryghed, og derfor gælder det også i en forandringens tid at fylde de nye rammer med aktiviteter, der styrker fællesskab og sammenhold. Det er os, der skal fylde den (skolen) op. Os, der skal give den liv, visioner og en fremtid. Det er os, der holder traditionerne i hævd. Os, der fornyr den. Skole er bare en bygning. Bygninger har brug for mennesker. Mennesker, der bruger den. Om formiddagen, eftermiddagen, aftenen, hverdage og i ferien." Walter Johannsen

## Nordfriisk Instituut

### Nolde, Namen, Westfriesen und mehr

Beim 28. Nordfriesischen Sommer-Institut werden sechs friesische Themen von Fachleuten allgemeinverständlich erklärt.

Mit einer abwechslungsreichen Reihe von Veranstaltungen wendet sich das Nordfriisk Instituut in Bredstedt im Nordfriesischen Sommer-Institut an Einheimische und Feriengäste gleichermaßen. Dr. Christian Ring, Direktor der Stiftung Seebüll Ada und Emil Nolde, eröffnet den Reigen und erläutert am 4. Juli den aktuellen Forschungsstand über „Emil Nolde im Nationalsozialismus“. Nolde war nicht nur Opfer der NS-Kulturpolitik, sondern bis zum Schluss überzeugter Nationalsozialist.

Ergebnisse archäologischer Untersuchungen legt Dr. habil. Dirk Mei-

er aus Wesselburen am 18. Juli dar. Meiers Vortrag „Wie die ältesten Nordfriesen wohnten“ wird gemeinsam mit der Interessengemeinschaft Baupflege veranstaltet.

Prof. Dr. Arno Bammé von der Universität Klagenfurt und Prof. Dr. Thomas Steensen vom Nordfriisk Instituut haben den vielsagenden Titel „Landunter“ gewählt, wenn sie am 1. August gemeinsam über den Halliglichter Wilhelm Lobsien referieren. „Landunter“ heißt ein gerade veröffentlichter Roman Lobsiens von 1921, doch der Titel ist auch übertragen zu verstehen.

Die französische Doktorandin Edith Chezel von der Universität Grenoble Alpes berichtet am 15. August aus ihren Forschungen über Energielandschaften in Nordfriesland unter dem Titel: „Wind - Menschen - Windkraft“. Kaum ein anderes Gebiet in Europa hat so viele Bürgerwindparks wie Nordfriesland.

„Die Friesen in den Niederlanden“ werden von Prof. Dr. Hanno Brand aus der westfriesischen Provinzhauptstadt Ljouwert/Leeuwarden am 29. August erklärt. Ljouwert ist Europäische Kulturhauptstadt 2018 und Brandts Vortrag ein Gruß aus dieser einzigen friesischen Großstadt mit über 100 000 Einwohnern.